

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: ПРИРОДА И ДРУШТВО

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- да на основу непосредног посматрања и упознавања природе и друштва, усмјерава сазнајне процесе ученика о природи и друштву у мјесту и ужем завичају;
- да омогући разумијевање међусобне условљености и повезаности појава, односа и процеса у природи међу људима у друштву;
- да омогући разумијевање вриједности и улоге људског рада у мијењању природе, те да активним учешћем у животу и раду колектива и средине омогући ученицима да, у складу са својим могућностима, схвате суштину односа међу људима и у друштву, да доживе своју статусну улогу равноправних чланова заједнице;
- да систематизује сазнања и искуства ученика која су стекли у првом разреду, да та искуства богате и проширују сазнањима о живом и неживом свијету, предметима, појавама и процесима из своје околине;
- да код ученика развије способност посматрања и да, непосредним посматрањем природе и појава у природи и друштву, богати ученичко сазнање новим представама и појмовима, подстиче критичко мишљење и развија активан однос према заштити и чувању природе;
- да оспособљава ученике за разумијевање природних појава, међусобну условљеност и повезаност живе и неживе природе;
- да помаже ученицима да схвате улогу друштва и човјека у мијењању и кориштењу живе и неживе природе и њихову међусобну условљеност и повезаност;
- да упознавањем са људским дјелатностима у мјесту и околини развија код ученика љубав према раду и људима;
- да непосредним учешћем и организованим радом у одржавању реда и чистоће у учионици, школи, школском дворишту, кући, ученици стекну културу рада и радне навике, хигијенске навике и навике планирања рада;

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставна тема	Оквирни број часова
1. Упознавање школе	5
2. Упознавање породице	9
3. Саобраћај у мјесту и околини	7
4. Оријентација у времену и простору	16
5. Изглед мјеста и околине и рад људи у мјесту	8
6. Биљке и животиње моје околине	12
7. Основни услови за живот на Земљи	15

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1 : Упознавање школе (5)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • наброји запослене у школи , • идентификује њихове дужности и своје обавезе 	<ul style="list-style-type: none"> • Име школе; • Живот и рад у школи; • Запослени у школи; • Дужности редара 	<ul style="list-style-type: none"> • Српски језик
Тема 2 : Упознавање породице (9)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • идентификује чланове шире породице, • објасни односе међу члановима породице, • стекне навику правилног понашања у згради; • стекне навику да правилно користи вријеме • објасни начин исхране и њеног значаја за здравље 	<ul style="list-style-type: none"> • Моја породица; • Зграда са више станова; • Радни дан и слободно вријеме ученика; • Исхрана 	<ul style="list-style-type: none"> • Ликовна култура • Српски језик
Тема 3 : Саобраћај у мјесту и околини (7)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • наброји врсте саобраћаја и саобраћајних средстава; • опише културно понашање путника у саобраћају; • идентификује опасности на путу; • идентификује ознаке за хитну помоћ и полицију; • наброји саобраћајне знакове опасности и обавјештења. 	<ul style="list-style-type: none"> • Врсте саобраћаја; • Опасност на путу; • Саобраћајни знакови 	<ul style="list-style-type: none"> • Ликовна култура • Српски језик
Тема 4 : Оријентација у времену и простору (16)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • именује главне стране свијета; • именује стране свијета према сунцу; • објасни дан, сат, минут; 	<ul style="list-style-type: none"> • Оријентација у простору; • Оријентација у времену; • Година и мјесеци у години 	<ul style="list-style-type: none"> • Ликовна култура • Српски језик

<ul style="list-style-type: none"> • објасни зашто служи компас и часовник; • именује називе мјесеци у години. 		
Тема 5 : Изглед мјеста и околине и рад људи у мјесту (8)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује равницу, брдо и планину; • именује воде у мјесту и околини; • именује извор, поток, ријека, лијева и десна обала, ријечно корито и ушће; • разликује ријеке, баре и језера; • објасни разлику између села и града. 	<ul style="list-style-type: none"> • Облици рељефа ближе околине; • Воде у мјесту и околини; • Насеља 	
Тема 6 : Биљке и животиње моје околине (12)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наброји основне дијелове биљке; • наброји домаће животиње; • објасни користи од домаћих животиња; • наброји дивље животиње и птице, • наброји користи и штете од дивљих животиња ; • наброји птице околине. 	<ul style="list-style-type: none"> • Дијелови биљке; • Домаће животиње; • Дивље животиње (изглед, начин живота, користи и штете, јато); • Птице 	<ul style="list-style-type: none"> • Ликовна култура • Српски језик
Тема 7 : Основни услови за живот на Земљи (15)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни значај сунца за живот биљака, животиња и човјека на Земљи; • објасни значај ваздуха за живот; • наброји гдје све има воде у природи, као и њене особине ; • дефинише три агрегатна стања воде; • објасни кружење воде у природи . 	<ul style="list-style-type: none"> • Сунце; • Ваздух; • Вода- Распрострањеност воде; • Загријавање и хлађење воде; • Стање воде; • Кружење воде у природи 	

ДИДАКТИЧКО- МЕТОДИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

У раду са слушно оштећеним ученицима неопходно је водити рачуна о степену и врсти слушног оштећења. Обезбиједити индивидуални приступ у раду.

Обезбиједити континуитет аудитивне стимулације код дјеце, а сразмјерно степену оштећења слушних анализатора уважавати мултисензорни приступ. Максимално користити гласовно, говорно језички фонд дјеце. Правилно дисање слушно оштећене дјеце је веома важно за квалитетно извођење артикулације. Неопходно је ојачати апарат за дисање и повећати капацитет. Вјежбе дисања не смију да трају дуго, морају бити разноврсне, да се изводе тачно и прецизно...Треба бити обазрив при извођењу вјежби дисања, да не би довели до неких нежељених ефеката.

Орално гласовна експресија наставника мора бити природна, спонтана и стављена у контекст конкретне животне ситуације која мотивише за потребу говорног израза.

У обради наставних садржаја користе се играчке, слике или неки други материјал. Не треба дјечи дозволити да се према овом материјалу односе бахато, без реда. Наставник треба да својим односом према дидактичком материјалу код дјеце развија љубав, позитиван однос према истим.

У споразумјевању са слушно оштећеним ученицима користити мимику, гест, дактилологију. Учење читања почиње читањем наглас. Читањем наглас ученици се оспособљавају да разумију прочитано, постиже се чистота и разумљивост изговора. Наставник мора да прати изговор, читање ученика и да у току читања или касније врши корекцију изговора и контролу разумијевања. Ученике наводити и оспособљавати на самостално рјешавање проблема, задатака, како би се у што већој мјери развила креативност, самопоуздање и мисаоне способности.

У раду користити сурдотехничка помагала ИСА (индивидуални слушни апарат), ГСА (групни слушни апарат), микрофон, слушалице, вибратор.

Провјера знања и постигнућа ученика треба да се врши континуирано и оно може бити:

- а) усмена провјера знања и постигнућа,
- б) писмена провјера знања и постигнућа.

Сви облици провјеравања, са задацима отвореног типа: задаци допуњавања или кратких одговора; задаци затвореног типа: вишеструког избора, алтернативног избора и задаци повезивања и сређивања.